

ZARZĄDZENIE

Dnia 31 lipca 2024 r.

Sąd Najwyższy w składzie:

SSN Małgorzata Bednarek

po zapoznaniu się z pismem skazanego P. M.
sygnalizującym konieczność wznowienia postępowania zakończonego
prawomocnym wyrokiem Sądu Apelacyjnego w Krakowie
z 29 grudnia 2021 r., sygn. II AKa 210 /21,
zmieniający wyrok Sąd Okręgowego w Krakowie
z 24 marca 2021 r., sygn. III K 223/19

stwierdza brak podstaw do wszczęcia przez Sąd Najwyższy
postępowania o wznowienie z urzędy wskazanego wyżej
postępowania (art. 542 § 3 k.p.k.)

UZASADNIENIE

Sąd Apelacyjny w Krakowie przesłał za pismem z 6 maja 2024 r. pisma
skazanego P. M. z 16 lutego i 19 marca 2024 r., w których skazany wnosił o
wznowienie postępowania w sprawie zakończonej prawomocnym wyrokiem Sądu
Apelacyjnego w Krakowie z 29 grudnia 2021 r., sygn. II AKa 210 /21, zmieniający
wyrok Sąd Okręgowego w Krakowie z 24 marca 2021 r., sygn. III K 223/19.

Pisma skazanego zostały zarejestrowane w Izbie Karnej Sądu
Najwyższego jako sygnalizacja konieczności wznowienia postępowania z urzędu
(art. 542 § 3 k.p.k.).

Autor pisma powołał się na bezwzględną przyczynę odwoławczą, o której mowa w art. 439 § 1 pkt 2 k.p.k., z uwagi na zasiadanie w składzie orzekającym Sądu Apelacyjnego w Krakowie SSA J.P. i SSA L. H.

Sąd Najwyższy zważył co następuje:

Inicjatywa skazanego nie mogła przynieść rezultatu oczekiwanego przez jej autora.

W tym miejscu zaznaczyć należy, że zarówno w orzecznictwie, jak i piśmiennictwie zgodnie wskazuje się, iż wznowienie postępowania na podstawie art. 542 § 3 k.p.k. w związku z ujawnieniem się jednego z uchybień wymienionych w art. 439 § 1 k.p.k. może nastąpić tylko z urzędu, nie zaś na wniosek strony (zob. np. uchwała siedmiu sędziów Sądu Najwyższego z 7 maja 2005 r. sygn. I KZP 5/05). Pismo sygnalizacyjne złożone w trybie art. 9 § 2 k.p.k. nie implikuje po stronie sądu, do którego skierowano ów wniosek, ani prawa, ani obowiązku jego rozpoznania (por. postanowienie Sądu Najwyższego z 11 stycznia 2022 r., sygn. IV KZ 55/21). Jednocześnie brak jest możliwości postąpienia z pismem sygnalizacyjnym tak, jakby stanowiło ono wniosek o wznowienie postępowania (por. postanowienie Sądu Najwyższego z 7 grudnia 2021 r., sygn. V KZ 39/21). Okoliczności w nim podniesione mogą jedynie zostać zweryfikowane z urzędu.

Podnoszone przez skazanego okoliczności natomiast nie mogą stanowić podstawy do wznowienia postępowania w oparciu o okoliczności wskazane w treści art. 439 § 1 pkt 2 k.p.k. Nienależyta bowiem obsada sądu, o jakiej mowa w art. 439 § 1 pkt 2 k.p.k., wiązana winna być wyłącznie z rozpoznaniem sprawy w składzie odbiegającym liczbowo lub strukturalnie (jakościowo) od składu przewidzianego dla rozpoznania danej kategorii spraw w sądzie określonego szczebla lub w danym postępowaniu. Rzeczona bezwzględna podstawa odwoławcza nie może być też łączona z kwestią niezawisłości czy bezstronności sądu (zob. szerzej: postanowienie Sądu Najwyższego z 8 marca 2022 r., III KK 524/21, LEX nr 3410038). Materia zaś związana z bezstronnością sędziego – co do którego zachodziły podstawy wyłączenia, o których mowa w art. 41 § 1 k.p.k. – od lat konsekwentnie była rozpatrywana w kategorii względnych przyczyn odwoławczych

(zob. m.in. R. Stefański, Wyłączenie sędziego z mocy orzeczenia sądu, Przegląd Sądowy 2007, z. 6, s. 119; postanowienia Sądu Najwyższego z dnia: 24 lutego 2015 r., V KK 2/15, LEX nr 1645250; 29 marca 2018 r., V KZ 15/18, LEX nr 2473817). Należy pamiętać, że przepis art. 439 § 1 k.p.k. ma charakter wyjątkowy, bowiem w przypadku wystąpienia enumeratywnie wyliczonych w nim sytuacji, obliuguje sąd do orzekania poza granicami zaskarżenia i podniesionych zarzutów oraz niezależnie od wpływu uchybienia na treść wyroku.

W tym stanie rzeczy należy stwierdzić brak możliwości wznowienia postępowania zakończonych wyrokiem Sądu Apelacyjnego w Krakowie z 29 grudnia 2021 r., sygn. II AKa 210 /21.

Z uwagi na fakt, że wznowienie postępowania z powodu uchybień, o których mowa w art. 439 § 1 k.p.k., może nastąpić tylko z urzędu, zaś inicjatywa strony może sprowadzać się jedynie do zasygnalizowania organowi procesowemu uchybienia należącego do katalogu bezwzględnych przyczyn odwoławczych, w celu podjęcia przez ten organ działania z urzędu (art. 9 § 2 k.p.k.). Stąd też, w przypadku uznania przez organ procesowy, że sygnalizowane przez stronę uchybienie w sposób oczywisty nie wystąpiło, jak również w sytuacji, gdy wznowienie takie nie jest prawnie dopuszczalne, wystarczy poinformować podmiot sygnalizujący o braku możliwości wznowienia postępowania z urzędu, względnie wydać w tym przedmiocie niezaskarżalne zarządzenie, co też uczyniono w niniejszej sprawie.

[J.I.]

[ms]